Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

Dosarul nr. 3-3190/2024

–

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată publică în data de **01 octombrie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3**

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanţii la proces au depus cerere de apel, hotărârea este **întocmită integral în termen de 45 de zile <u>lucrătoare</u>** calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei la 07 octombrie 2024.

---

01 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,
<u>Cu participarea:</u> Reprezentantului reclamantului, avocatul Bot Alexandru,
Reprezentantului autorității publice pârâte, Trofim Aliona,
Fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, fiind conștienți de drepturile și obligațiile sale procedurale, în conformitate cu art. 218 Cod administrativ,

Examinând în **ședință publică în limba de stat cauza civilă în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc – acțiunea în contencios administrativ** înaintată de Crețu Corina împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe, –

C o n s t a t ă:

<u>Acțiunea în contencios administrativ:</u> În data de 14 iunie 2024, acționând în interesele reclamantei Crețu Corina, avocatul Bot Alexandru s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe.

În motivarea acțiunii indică, că prin deciziile de stabilire a indemnizației de maternitate și a îndemnizației lunare pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani, reclamantei Crețu Corina i s-a stabilit o indemnizație de maternitate în mărime de ***** lei, precum și o indemnizație lunară de creștere a copilului ***** în mărime de ***** lei. Deciziile respective nu au fost comunicate reclamantei, suma îndemnizațiilor fiind identificată de reclamantă doar la nemijlocita achitare a acestora în contul bancar.

Consideră că valoarea indemnizațiilor indicate a fost eronat calculată, fiind greșit stabilită baza de calcul a acestora.

Menționează că, reieșind din datele comunicate de Casa Națională de Asigurări Sociale, valoarea infimă a îndemnizațiilor rezultă din faptul că în luna ianuarie 2016, reclamanta ar fi înregistrat un venit de 1631,63 lei, care a și dus la micșorarea îndemnizațiilor adjudecate. Însă, suma de 1631,63 lei primită de reclamantă în ianuarie 2016, nu constituie venit salarial, ci ajutor material achitat de către angajatorul său de atunci - *****. Prin urmare, ajutorul material achitat de către ***** în beneficiul Corinei Crețu nu poate fi apreciat ca venit din care se calculează contribuțiile de asigurări sociale, or, acesta a fost achitat cu titlu de garanție socială și nu cu titlu de venit

Remarcă, că potrivit art. 165^1 din Codul muncii, angajatorul este în drept să acorde anual salariaților ajutor material în modul și condițiile prevăzute de contractul colectiv de muncă și/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza cererii lui scrise, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizația de concediu (art.117).

Susține că, în contradicție cu cele invocate supra, dar și contrar art.165 alin.(1) Codul muncii, care prevede că „salariul mediu include toate drepturile salariale din care, conform legislației în vigoare, se calculează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, cu excepția plaților cu caracter unic", Casa Teritorială de Asigurări Sociale a mun. Chișinău, sec. Râșcani, nu a ținut cont de natura juridică a ajutorului material, care nu constituie un salariu, ci o garanție socială; ajutorul material nu s-a acordat reclamantei în baza contractului individual de muncă; ajutorul material reprezintă o sumă bănească unică achitată ca stimulent salarial.

Precizează că, la contrapunerea datelor din fișa de evidență a CNAS, rezultă că Crețu Corina în perioada de referință nu a realizat un venit salarial impozabil, aceasta beneficiind doar de o plată unică de 1631,63 lei - ajutor material acordat cu titlu unic de către angajator. La acest capitol, depunerea în plus a contribuțiilor de asigurări sociale de către angajator, nu trebuie să afecteze plata drepturilor cuvenite salariaților.

Subliniază că, conform art. 24 alin. (3) din Legea 489 din 1999, în cazul în care contribuția lunară de asigurări sociale achitata de contribuabil este mai mare decât contribuția datorată, suma plătită în plus se regularizează cu ocazia efectuării plăților ulterioare, ceea ce semnifică că contribuția achitată în plus de către angajator în favoarea salariatului aflat în concediu pentru îngrijirea și creșterea copilului până la vârsta de 3 ani trebuie regularizată cu ocazia efectuării plăților ulterioare, adică cu ocazia ieșirii la muncă.

Consideră că, față de reclamantă urmează a fi aplicate prevederile pct. 79 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 2005, care statuează că, în cazul în care persoana asigurată, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate se stabilește reieșind din venitul mediu lunar asigurat în al cărei temei s-a calculat această indemnizație pentru copilul precedent.

Notează că, subsecvent, pct.41 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002, stabilește aceleași reguli și pentru indemnizația de creștere a copilului până la vârsta de 3 ani.

În acest sens, menționează că, începând cu ***** și până la***** reclamanta s-a aflat în concediu de îngrijire a copilului *****, la data de ***** fiindu-i acordat concediu de

maternitate. Ulterior, la data de ***** - reclamanta i-a dat naștere *****, iar pentru perioada ***** fiindu-i stabilit concediu pentru îngrijirea copilului.

Prin urmare, consideră că anume pct.41 din Regulamentul sus-indicat urmează a fi aplicat în vederea soluționării situației litigioase formate: „În cazul în care persoana asigurată, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, nu are realizat venit asigurat ia nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilește în modul prevăzut la punctul 40^2 din Regulament sau reieșind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent, cu condiția ca aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației". Cu alte cuvinte, Crețu Corina în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului ***** (*****), nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului ***** până la împlinirea vârstei de 3 ani (până la*****) și concediu de maternitate din *****. Astfel, cuantumul indemnizației de maternitate, precum și de creștere a copilului ***** trebuie sa fie stabilit reieșind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul *****.

Partea reclamantă este de părerea că, Crețu Corina este plasată în situația unui evident tratament diferențiat comparativ cu alte persoane aflate în situații similare. Or, la acest aspect legea este univocă „Asiguratul care se afla în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani la toate unitățile în care desfășoară activități are dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului de la data acordării concediului și până la vârsta de 3 ani a copilului (al.(1) art.18 din Legea nr.289 din 22.07.2004 privind indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale). Legiuitorul nu tratează diferit asigurații pentru care contribuțiile de asigurări sociale au fost virate la bugetul național de asigurații de cei pentru care astfel de plăți nu au fost realizate/ au fost realizate greșit / au fost efectuate cu întârziere.

Cu referire la indemnizația de maternitate, cu referire la argumentele sus-menționate, reiterează că față de Crețu Corina trebuia aplicat art. 7 alin. (7^1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, nr. 289 din 2004, care prevede că, în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, nu are realizat venit asigurat la nicio unitate ori dacă venitul lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, baza de calcul a indemnizației de maternitate și a indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituie cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază a asiguratului ori, la cererea asiguratului, aceste luni se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Cu alte cuvinte, baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate pentru nașterea ***** trebuia să fie identică cu cea operată pentru primul copil - *****.

Evidențiază că, soluționarea problemei învederate s-a încercat în ordinea depunerii cererii prealabile prin care s-a solicitat anularea parțială a deciziilor de stabilire a indemnizației de maternitate și de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului, cu achitarea restanței

de plată rezultate. Prin răspunsul CNAS (nr. 3671/24 din 20.05.2024), însă, cererea prealabilă a fost respinsă, invocându-se prevederile art. 140 Cod administrativ, care reglementează că un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci când nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă.

În acest sens, obiectează că invocarea prevederilor art. 140 CA este una eronată în condițiile în care rațiunile CNAS nu coroborează nici cu prevederile Legii contenciosului administrativ, nr. 793 din 2000, nici cu cele ale Codului administrativ.

Relevă că, art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, nr. 793 din 2000, prevedea că, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. Într-o manieră similară, art. 165 alin. (1) CA prevede că, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Or, la caz, reclamantei Crețu Corina nu i s-a comunicat nici Decizia de stabilire a indemnizației de maternitate, nici Decizia de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani. Deci, nu se poate constata împlinirea termenului de contestare a respectivelor acte administrative, care ar face valabilă și pertinentă invocarea prevederilor art. 140 CA.

Remarcă, că autoritatea pârâtă omite să analizeze speța reclamantei prin prisma prevederilor art. 141 alin. (1) CA, care reglementează că un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. Or, viciul deosebit de grav în cazul reclamantei se rezumă la identificarea absolut eronată și ilegală a bazei de calcul a indemnizațiilor de maternitate și de creștere a copilului până la vârsta de 3 ani, ambele rezultate din nașterea *****, care trebuie să fie identică cu cea calculată pentru copilul precedent al reclamantei - *****.

Astfel, solicită partea reclamantă:

- constatarea nulității Deciziei de stabilire a indemnizației de maternitate (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016), emisă de Casa Teritoriala de Asigurări Sociale a mun. Chișinău, sec. Râșcani în partea stabilirii cuantumului indemnizației;
- recalcularea indemnizației de maternitate, calculată prin Decizia de stabilire a indemnizației de maternitate (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016), emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale a mun. Chișinău, sec. Râșcani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent (*****);
- achitarea restanței la indemnizația de maternitate, calculată prin Decizia de stabilire a indemnizației de maternitate (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016), emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale a mun. Chișinău, sec. Râșcani, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate;
- constatarea nulității Deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale a mun. Chișinău, sec. Râșcani la cererea Corinei Crețu, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației;
- recalcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat in temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent (*****);

- achitarea restanței la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului *****, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate;
- Obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la plata în beneficiul Corinei Crețu a tuturor cheltuielilor de judecare a pricinii.

Referința autorității publice pârâte Casa Națională de Asigurări Sociale: În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând respingerea ca inadmisibilă sau neîntemeiată a acțiunii în contencios administrativ înaintate de către Crețu Corina.

Cu referire la inadmisibilitatea acțiunii, pârâtul indică, că anterior reclamanta s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani cu cerere pentru stabilirea indemnizației de maternitate și indemnizației pentru creșterea copilului. Ulterior, a fost emisă decizia privind stabilirea indemnizației de maternitate nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016 și decizia nr. 2017/92/11261 din 16.03.2017.

Invocă, că potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Conform prevederilor art. 17 din Codul Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Iar în conformitate cu art. 164 alin. (1) Cod administrativ, cererea prealabilă se depune în scris la autoritatea publică emitentă.

Relevă că, în sensul art. 165 CA, (1) Cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Dacă autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției. (3) Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

Remarcă, că în concordanță cu art.141 CA, (1) Un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. (2) Un act administrativ individual este, de asemenea nul: a) dacă executarea lui cere săvârșirea unei fapte ilegale, care constituie o componență de contravenție sau de faptă penală; b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa; c) dacă contravine bunelor moravuri; d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art. 49 alin. (1); e) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

Conchide că, actul administrativ nul se caracterizează prin lipsa unuia, unora sau tuturor elementelor sale esențiale, fără de care actul nu poate fi. Astfel, nulitatea actului administrativ, intervine în situațiile în care actul este afectat de unele vicii sub aspectul legalității. Cauzele nulității pot viza nelegalitatea actului administrativ, în sensul încălcării condițiilor de fond, formă și de procedură prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, precum și netemeinicia actului, aplicarea eronată a legii la o anumită situație de fapt.

Subliniază că, nulitatea actelor administrative constituie sancțiunea ce se aplică actelor întocmite cu încălcarea legii și constă în lipsirea lor de efecte juridice. Până la proba contrarie, actele administrative se bucură de prezumția de legalitate. Or, conform prevederilor art. 139 Cod

administrativ, un act administrativ individual devine valabil pentru persoana căreia îi este destinat sau care este afectată de el în momentul în care i se comunică acesteia, cu excepția cazului când actul administrativ însuși stabilește o dată ulterioară pentru obligativitatea sa. (2) Un act administrativ individual obține valabilitate cu acel conținut cu care este comunicat. (3) Un act administrativ individual rămâne valabil atâta timp cât nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

În acest context, pârâtul reține că „puterea lucrului decis" ca termen juridico-civil se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoana fizică sau juridică de a-și apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii în contenciosul administrativ. Deci, puterea lucrului decis, apare la expirarea termenului, în cazul în care acțiunea nu a fost înaintată, se stinge dreptul la apărare pe calea acțiunii în contenciosul administrativ - dreptul la acțiune.

Susține că, în speță, odată ce una din părți pe dosar invocă puterea lucrului decis de către reclamant, aceasta fiind un mijloc de apărare a lui împotriva reclamantului care decurge din principiul legalității, principiul cercetării din oficiu și egalitatea de tratament, exercitarea și apărarea drepturilor administrative, principiu de care instanța este obligată să țină cont. Odată ce e dovedit cu certitudine că reclamantul a omis termenul de contestare și o altă parte pe dosar a invocat aceasta întru apărarea sa, se consideră stins dreptul subiectiv la apărarea intereselor sale pe calea acțiunii în contencios administrativ și deci acțiunea urmează a fi respinsă fără a se intra în dezbaterea fondului cauzei. Prin aceasta se va respecta dreptul la apărare a pârâtului, or prin respectarea puterea lucrului decis, legislatorul garantează apărarea drepturilor ambelor părți, pentru reclamant - dreptul la acțiune, pentru pârât - dreptul la apărare împotriva reclamantului.

Respectiv, sub aspectul expus, pârâtul conchide că acțiunea reclamantei urmează a fi respinsă doar pe motivul omiterii prescripției. Astfel, că instanța de judecată declară inadmisibilă cererea de chemare în judecată, or într-un stat de drept în care drepturile și libertățile persoanei sunt proclamate valori supreme, puterea lucrului decis este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime a persoanelor fizice și juridice. Așadar, acțiunea în cauză urma a fi respinsă ca fiind inadmisibilă conform prevederilor art. 207 alin. (1) CA.

Cu referire la fondul cauzei indică, că în conformitate cu articolul 16 alin. (1) al Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asiguratele, soțiile aflate la întreținerea soților asigurați și șomerele care s-au aflat la evidență în instituțiile medico-sanitare din Republica Moldova, care au dreptul la concediu de maternitate, ce include concediul prenatal și concediul postnatal, beneficiază de indemnizație de maternitate.

Totodată, potrivit Legii nr.289/2004, în redacția de până la 31.12.2023, persoanele asigurate aveau dreptul la indemnizație lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, dacă îndeplineau următoarele condiții: - se aflau în concediu pentru îngrijirea copilului; - aveau un stagiu total de cotizare de cel puțin 3 ani sau de cel puțin 9 luni, realizat în ultimele 24 luni anterioare datei nașterii copilului.

Notează că, art.7 alin.(1)-(2) al Legii nr.289/2004, în vigoare până la 01.07.2019, prevedea că, baza de calcul a indemnizației de maternitate o constituia venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale. (2) Baza de calcul al indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, o constituia venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

Relevă că, conform prevederilor art.7 alin. (5^1) al Legii nr.289/2004, dacă venitul asigurat lipsea la toate unitățile în unele și aceleași luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul ori dacă venitul lunar asigurat realizat în perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul era mai mic decât salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, șomaj cu drept de ajutor de șomaj, atunci aceste luni se includ în baza de calcul al indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria 1 de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiția că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizației. Perioada de substituire constituie cel mult 36 luni calendaristice (pct.76 al Regulamentului nr.108/2005 și pct. 42^4 al Regulamentului 1478/2002).

Subliniază că, în temeiul art.7 alin.(7^2) al Legii nr.289/2004, în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizației de maternitate și al indemnizației pentru creșterea copilului următor se stabilea reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizații pentru copilul precedent.

Precizează că, la examinarea actelor din dosarul personal al reclamantei Crețu Corina s-a constatat că, concediul de maternitate a fost acordat pentru perioada *****-*****, copilul s-a născut la data de*****. Respectiv, baza de calcul a indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani o constituia venitul mediu lunar asigurat realizat în perioada *****. În perioada vizată, reclamanta s-a aflat în concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani și concomitent, în luna ianuarie 2016 a obținut venit asigurat, respectiv la calcularea indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani au fost aplicate prevederile art.7 alin. (5^1). Ca urmare, lunile în care nu a realizat venit asigurat din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani și luna ianuarie 2016 în care venitul asigurat este mai mic decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, au fost substituite cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, în care a realizat venit asigurat, deoarece aceasta a dus la majorarea cuantumului indemnizației de maternitate. Astfel, indemnizația de maternitate și indemnizația lunară pentru creșterea copilului au fost calculate conform legislației în vigoare.

<u>În cadrul dezbaterilor judiciare</u>, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, și art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

În ședința de judecată, reclamanta Crețu Corina nu s-a prezentat, fiind reprezentată de avocatul ales, Bot Alexandru, care a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Trofim Aliona, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept expuse în referință.

<u>Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:</u>

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de Crețu Corina împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind **constatarea nulității actelor administrative individuale** defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.** O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); **d) constatarea** existenței sau inexistenței unui raport juridic ori **nulității unui act administrativ individual** sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art.208 alin.(5) din Codul administrativ, o acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

În temeiul art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, **pentru** acțiunea în realizare, **acțiunea în constatare** și acțiunea de control normativ **nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrative.**

Astfel, analizând materialele dosarului judiciar prin coroborare cu materialele dosarului administrativ, respectiv argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura prealabilă de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă de către reprezentantul reclamantei, avocatul Bot Alexandru, iar reclamanta poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, –

Cu privire la argumentele pârâtului, care a ridicat excepția de inadmisibilitate, întemeiată pe nerespectarea termenului de depunere a cererii prealabile și respectiv, a termenului de depunere acțiunii în contencios administrativ, se constată că se întemeiază pe calificarea greșită a acțiunii în contencios administrativ, or, de fapt și de drept, reclamantul a solicitat constatarea nulității absolute a actelor administrative, pentru înaintarea căreia nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, în conformitate cu art. 209 alin. (3) Cod administrativ al RM.

Astfel, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Crețu Corina către Casa Națională de Asigurări Sociale **privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe,** întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

<u>Aprecierea instanței de judecată</u>

cu privire la **<u>fondul acțiunii în contencios administrativ:</u>** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **că este legal și întemeiat să admită ca fiind întemeiată acțiunea în contencios administrativ**, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Crețu Corina împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe, **care constituie acțiune în constatare.**

Astfel, **în fapt**, apreciind obiectiv explicațiile participanților la proces prin coroborare cu înscrisurile care constituie parte integrantă a dosarului administrativ și a dosarului judiciar, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122, art. 130 CPC, instanța de judecată constată următoarele circumstanțele de fapt:

În data de 03 aprilie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr.2014/92/5380, prin care a stabilit Corinei Crețu indemnizația unică la nașterea copilului *****, născut la *****, în cuantum de *****lei. (f.d.1 dosar administrativ)

În data de 23 iunie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr.2015/92/13270, prin care a stabilit Corinei Crețu indemnizația lunară pentru creștere copilului ***** până la vârsta de 3 ani, de la ***** până la*****, în cuantum de ***** lei/lunar, din venitul mediu lunar asigurat de *****lei. (f.d.7 dosar administrativ)

Ulterior, prin decizia nr.2015/92/14555 din 15 iulie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a stabilit Corinei Crețu indemnizația lunară pentru creștere copilului ***** până la vârsta de 3 ani, pentru perioada ***** -*****, în cuantum de *****lei/lunar, din venitul mediu lunar asigurat de *****lei. (f.d.8 dosar administrativ)

În data de 28 septembrie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr.2016/92/1/40488 privind stabilirea îndemnizației de maternitate reclamantei Crețu Corina, pentru perioada ***** – *****, în mărime de ***** lei. (f.d.9 dosar administrativ)

Prin decizia nr.2017/92/11261 din 22 martie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a stabilit Corinei Crețu indemnizația lunară pentru creștere copilului ***** până la vârsta de 3 ani, pentru perioada *****, în cuantum de ***** lei/lunar. (f.d.11 dosar administrativ)

Instanța reține că, Casa Națională de Asigurări Sociale a folosit drept bază de calcul a indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creștere copilului ***** până la vârsta de 3 ani, venitul mediu lunar asigurat realizat de Crețu Corina în perioada *****, substituită cu perioada *****.

Se atestă faptul că, nici la materialele dosarului judiciar, nici la materialele dosarului administrativ nu se deține dovada înștiințării reclamantei Crețu Corina despre actele administrative emise de autoritatea publică pârâtă în privința sa, reclamanta invocând că, contrar prevederilor legislației în vigoare, actele menționate nu i-au fost aduse la cunoștință.

În continuare, la 19 aprilie 2024, acționând în interesele Corinei Crețu, avocatul Bot Alexandru a depus cerere la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat: - anularea deciziei de stabilire a îndemnizației de maternitate nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016, în partea stabilirii cuantumului indemnizației în mărime de ***** lei; - recalcularea indemnizației de maternitate reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent (*****); - achitarea restanței la indemnizația de maternitate rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate; - anularea deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației în mărime de ***** lei; - recalcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent (*****); - achitarea restanței la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului *****, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate. (f.d.21-23 dosar judiciar)

Prin răspunsul nr.3671/24 din 20.05.2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă, invocând depășirea termenului de contestare a actelor administrative. (f.d.24 dosar judiciar)

Astfel, în data de 14 iunie 2024, reclamanta s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune. (f.d.5-9 dosar judiciar)

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate

publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; **d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;** e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În temeiul art.225 alin.(4) din Codul administrativ, alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia să admită ca întemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Crețu Corina împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe.

În temeiul art.5 lit. d) și f) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale, asiguraţii din sistemul

public de asigurări sociale au dreptul la următoarele prestaţii: d) indemnizaţie de maternitate; f) indemnizaţie pentru creşterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

În temeiul art.6 alin.(1) și (2) al Legii nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale (în vigoare la data emiterii actelor administrative contestate), asiguraţii au dreptul la prestaţii de asigurări sociale dacă au un stagiu total de cotizare de cel puţin 3 ani.

Asiguraţii care au un stagiu total de cotizare de pînă la 3 ani beneficiază de dreptul la prestaţii de asigurări sociale dacă confirmă un stagiu de cotizare de cel puţin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat sau datei naşterii copilului în cazul riscului asigurat creşterea copilului.

În temeiul art. 7 ale Legii nr. 289 din 22.07.2004 privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale (în vigoare la data emiterii actelor administrative contestate),

(1) Baza de calcul al indemnizaţiilor de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit.a), b), d) şi g) şi art.15 alin.(1) lit.a) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuţii individuale de asigurări sociale.

(2) Baza de calcul al indemnizaţiei de asigurări sociale prevăzute la art.5 alin.(1) lit.f) o constituie venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii naşterii copilului, venit din care au fost calculate contribuţii individuale de asigurări sociale. Lunile calendaristice ale concediului prenatal se substituie cu acelaşi număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul.

(5^1) Dacă venitul asigurat lipseşte la toate unităţile în unele şi aceleaşi luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul ori dacă venitul lunar asigurat realizat în perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul este mai mic decît salariul tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, decît cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real din motiv de concediu medical, concediu de maternitate, concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani, şomaj cu drept de ajutor de şomaj, atunci aceste luni se includ în baza de calcul al indemnizaţiei de maternitate şi al indemnizaţiei pentru creşterea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani cu venit lunar asigurat în cuantumul unui salariu tarifar pentru categoria I de salarizare în sectorul bugetar sau, după caz, în cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real în vigoare la data producerii riscului asigurat, la locul de muncă de bază al asiguratului ori, la cererea asiguratului, se substituie cu acelaşi număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, cu condiţia că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizaţiei. Această prevedere nu se aplică în cazul lipsei integrale a venitului asigurat la toate unităţile în unele şi aceleaşi luni calendaristice din perioada celor 12 luni calendaristice incluse în calcul la determinarea bazei de calcul al indemnizaţiilor din alte motive decît cele menţionate sau din motivele menţionate combinate cu alte motive.

(7^2) În cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nicio unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani, **cuantumul indemnizaţiei de maternitate şi al indemnizaţiei pentru creşterea copilului următor se stabileşte reieşind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizaţii pentru copilul precedent**.

Conform pct. 79 al Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr.108 din 03.02.2005, în cazul în care persoana asigurată, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani, **cuantumul indemnizaţiei de maternitate se stabileşte** în modul prevăzut la punctul 75 din prezentul Regulament sau **reieşind din venitul mediu lunar asigurat în al cărei temei s-a calculat această indemnizaţie pentru copilul precedent**, cu condiţia că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizaţie.

Conform pct.41 al Regulamentului cu privire la modul de stabilire şi plată a indemnizaţiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002, În cazul în care persoana asigurată, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii naşterii copilului, nu are realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani, **cuantumul indemnizaţiei pentru creşterea copilului următor se stabileşte** în modul prevăzut la punctul 40^2 din prezentul Regulament **sau reieşind din venitul mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizaţia pentru copilul precedent**, cu condiţia că aceasta va duce la majorarea cuantumului indemnizaţiei.

Circumstanţele stabilite pe parcursul examinării pricinii pot fi rezumate după cum urmează, în perioada ***** -***** reclamanta Crețu Corina s-a aflat în concediu de îngrijire a copilului *****. La 05 ***** reclamanta a născut cel de al doilea copil – *****.

Prin decizia nr.2016/92/1/40488 din 28.09.2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a stabilit Corinei Crețu îndemnizația de maternitate, pentru perioada ***** – *****, în mărime de ***** lei.

Ulterior, prin decizia nr.2017/92/11261 din 22 martie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a stabilit Corinei Crețu indemnizația lunară pentru creștere copilului ***** până la vârsta de 3 ani, pentru perioada *****, în cuantum de ***** lei/lunar.

Din materialele dosarului instanța de judecată reține că, baza de calcul a indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani a fost constituită din venitul mediu lunar asigurat realizat în perioada *****.

Având în vedere faptul că, în perioada menționată reclamanta s-a aflat în concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, precum și faptul că în luna ianuarie 2016 aceasta a primit suma de 1631,63 lei, autoritatea publică, la calcularea indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, a aplicat prevederile art.7 alin. (5^1) din legea nr.289/2004. Astfel, lunile în care reclamanta nu a realizat venit asigurat din motivul aflării în concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, precum și luna ianuarie 2016 în care venitul asigurat era mai mic decât cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, au fost substituite cu același număr de luni calendaristice imediat premergătoare perioadei incluse în calcul, în care reclamanta a realizat venit asigurat.

Instanța reține că, în temeiul art.165 alin.(1) Codul muncii, salariul mediu include toate drepturile salariale din care, conform legislaţiei în vigoare, se calculează contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii, cu excepţia plăţilor cu caracter unic.

În temeiul art.165^1 Codul muncii, angajatorul este în drept să acorde anual salariaţilor ajutor material în modul şi condiţiile prevăzute de contractul colectiv de muncă şi/sau de actele normative în vigoare. Ajutorul material poate fi acordat salariatului, în baza cererii lui scrise, în orice timp al anului ori adăugat la indemnizaţia de concediu (art. 117).

Prin urmare, având în vedere faptul că, în luna ianuarie 2016 reclamanta Crețu Corina se afla în concediu de îngrijire a copilului ***** (f.d.5 dosar administrativ), instanța constată că, suma de 1631, 63 lei ce i-a fost acordată reclamantei de către angajator, nu constituie venit salarial, ci o plată cu caracter unic - ajutor material.

În acest context, instanța conchide că, indemnizațiile stabilite reclamantei Crețu Corina prin deciziile CNAS nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016 și nr.2017/92/11261 din 22 martie 2017, au fost eronat calculate, fiind greșit stabilită baza de calcul a acestora de către autoritatea publică.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public

Potrivit art. 141 alin. (1)-(4) Cod administrativ, **un act administrativ individual este nul dacă conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor care se iau în considerare.**

Un act administrativ individual este, de asemenea, nul: a) dacă executarea lui cere săvîrşirea unei fapte ilegale, care constituie o componenţă de contravenţie sau de faptă penală; b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa; c) dacă contravine bunelor moravuri; d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art.49 alin.(1); e) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

În cazul nulităţii parţiale a unui act administrativ individual, acesta este nul în totalitate dacă autoritatea publică nu ar fi emis actul administrativ respectiv fără partea lovită de nulitate. Autoritatea publică poate constata nulitatea oricînd din oficiu.

La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptăţit pentru a o solicita.

Astfel, analizând argumentele expuse de partea reclamantă în cererea de chemare în judecată, în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și cadrul legal aplicabil, instanța de judecată ajunge la concluzia să admită ca întemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Crețu Corina împotriva Casei Naționale de Asigură Sociale a RM privind constatarea nulității actelor administrative individuale defavorabile și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și alte pretenții conexe.

În această conjunctură, instanța constată nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației de maternitate (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016) emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, în partea stabilirii cuantumului indemnizației și obligă Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM să emită act administrativ prin care să recalculeze indemnizația de maternitate calculată prin Decizia nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent, *****, și să achite restanța la indemnizația de maternitate, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate.

Subsecvent, instanța constată nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, nr. 2018/92/52908 din 31.10.2018, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, la cererea Corinei Crețu, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației și obligă Casa

Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM să emită act administrativ prin care să recalculeze indemnizația lunară pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent, *****, și să achite restanța la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate.

Or, actele administrative menționate conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor cauzei.

În acest context, instanța de judecată conchide că, încălcările revendicate prin prezenta acțiune, își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, prin urmare argumentele părții reclamante în acest sens sunt întemeiate.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de către părți, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele reclamantului, reprezentantului reclamantului și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deşi articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-și motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc,** deoarece actele administrative contestate conțin un viciu deosebit de grav și prin acestea reclamantul este vătămat în drepturile sale, **instanța de judecată ajunge la concluzia să admită acțiunea în contencios administrativ,** să constate nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației de maternitate (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016) emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, în partea stabilirii cuantumului indemnizației și să oblige Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM să emită act administrativ prin care să recalculeze indemnizația de maternitate calculată prin Decizia nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent, *****, și să achite restanța la indemnizația de maternitate, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate, precum și, să constate nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, nr. 2018/92/52908 din 31.10.2018, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, la cererea Corinei Crețu, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației și să oblige Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM să emită act administrativ prin

care să recalculeze indemnizația lunară pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent, *****, și să achite restanța la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului ***** până la vârsta de 3 ani, rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate.

Compensarea cheltuielilor de judecată:

În temeiul art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, aplicabil prin prisma art. 195 Cod administrativ, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Astfel, având în vedere faptul că Crețu Corina este partea în proces care a avut câștig de cauză, în conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată consideră legal și întemeiat să încaseze din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul Corinei Crețu suma de 200 lei achitată cu titlu de taxă de timbru la depunerea cererii de chemare în judecată, confirmată prin ordinul de plată nr.209 din 10 iunie 2024. **(a se vedea f. d. 3)**

În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. 224 alin. (1) lit. a), b), c) art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

A **admite acțiunea în contencios administrativ.**

Se **constată nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației de maternitate** (nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016) emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, în partea stabilirii cuantumului indemnizației.

Se **obligă** Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a **RM să emită act administrativ prin care să recalculeze indemnizația de maternitate** calculată prin Decizia nr. 2016/92/1/40488 din 28.09.2016, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația de maternitate pentru copilul precedent, *****, **și să achite restanța la indemnizația de maternitate,** rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate.

Se **constată nulitatea Deciziei de stabilire a indemnizației lunare pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani**, nr. 2018/92/52908 din 31.10.2018, emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM, la cererea Corinei Crețu, în partea stabilirii cuantumului lunar al indemnizației.

Se **obligă** Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău a CNAS a RM **să emită act administrativ prin care să recalculeze indemnizația lunară pentru creșterea copilului ***** până la vârsta de 3 ani**, reieșind din cuantumul venitului mediu lunar asigurat în temeiul căruia s-a calculat indemnizația pentru copilul precedent, *****, **și să achite restanța la indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului ***** până la vârsta de 3 ani,** rezultată din recalcularea indemnizației adjudecate.

Se încasează din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu sediul în mun. Chișinău, str. Gheorghe Tudor nr. 3, în beneficiul Corinei Crețu, IDNP *****, *****, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de taxă de timbru achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la

depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – Elena Bolocan

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.